

Yapım İhalesinde akaryakıt girdisinin nev'ine uygulanan ÖTV'de meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan fiyat farkının Kamu İhale Kurulunun Kararı ile belirlenen esaslara göre hesaplanmadığı (Sayıştay K)

Kamu İdaresi Türü	Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler
Yılı	2019
Dairesi	1
Karar No	10875
İlam No	189
Tutanak Tarihi	10.11.2022
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Fiyat Farkı

... İl Müdürlüğüne, ... tarihinde ... İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi AŞ'ye ihale edilen ... TL sözleşme bedelli ...İl Jandarma Komutanlığı Ek Bina ve Tesisleri Yapım İş'i'nde; 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın uygulandığı dönem için akaryakıt girdisinin nev'ine uygulanan ÖTV'de meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan fiyat farkının Kamu İhale

Kurulunun 20.02.2019 tarihli ve 2019/DK.D-48 sayılı Kararı ile belirlenen esaslara göre hesaplanmadığı görülmüştür.

Söz konusu yapım işine ait sözleşmenin “Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14’üncü maddesinde, bu işte fiyat farkı hesaplanacağı belirtilmiştir. Aynı maddede 27.06.2013 tarih ve 2013/5217 karar sayılı 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar’a yer verilmiş ve “b3: akaryakıt” ağırlık oranı ... olarak belirlenmiştir.

Bu Esaslar’ın “Uygulama esasları” başlıklı 6’ncı maddesinin on ikinci fıkrasında;

“Akaryakıt girdisinin nev’ine uygulanan Özel Tüketim Vergisinde değişiklik gerçekleşmesi halinde, bu değişikliğin bayi satış fiyatlarında yol açtığı artış veya azalış dikkate alınarak, b3 katsayısının hesaplanmasına esas alınan miktarın uygulama ayına karşılık gelen kısmı için bu vergide birim başına meydana gelen değişiklik miktarı, 5 inci maddeye göre yapılan fiyat farkı hesabından bağımsız olarak ayrıca ödenir veya kesilir.” denilmektedir.

17.05.2018 tarihli ve 30424 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar’ın 1’inci maddesinde ise;

“17/05/2018 tarihi itibarıyla bu Karar eki listedeki malların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca ilan edilen akaryakıt bayi satış fiyatlarına esas alınan yurtiçi rafineri çıkış fiyatlarında, bu tarihten itibaren, uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelecek artış durumunda, söz konusu malların tabi olduğu özel tüketim vergisi tutarları, gerçekleşen artış tutarı kadar azalış yapılmak suretiyle; uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelecek azalış durumunda söz konusu malların tabi olduğu özel tüketim vergisi tutarları, 17/05/2018 tarihinde

uygulanan özel tüketim vergisi tutarlarını geçmeyecek şekilde uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Konuya ilişkin Kamu İhale Kurulunun 20.02.2019 tarihli ve 2019/DK.D-48 numaralı Kararı’nda; fiyat farkına ilişkin düzenlemelerin temel amacının, sözleşmelerin taraflarını enflasyonist risklerden koruyarak, yüklenicilerin ihale tarihinde teklif ettiği bedele göre sözleşme süresi içerisindeki maliyetlerini uyumlaştırmak olduğu, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın uygulandığı dönemde ÖTV’ye ilişkin değişikliklerden kaynaklanan fiyat değişimlerinin hakediş tutarlarına yansımalarının da sağlıklı biçimde uyumlaştırılması gerektiği ifade edilerek;

“...

2) Hizmet alımı ile yapım işi sözleşmelerinde, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönem için akaryakıt girdisinin nev’ine uygulanan ÖTV’de meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan fiyat farkı hesabının bu Kurul Kararında belirtilen kurallara göre yapılmasına ve Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5 inci maddesine göre hesaplanan fiyat farkından bağımsız olarak kesilmesine; hesaplama neticesinde artı değer bulunması halinde herhangi bir işlem tesis edilmemesine,

3) Bu Kararın, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönem için geçerli olmasına, bu dönemde ÖTV’de meydana gelen değişiklikler nedeniyle 06/05/2015 tarihli ve 2015/DK.D-86 sayılı Kurul Kararının uygulanmamasına, anılan Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerinin herhangi bir nedenle uygulanmaması durumunda 06/05/2015 tarihli ve 2015/DK.D-86 sayılı Kurul Kararında yer verilen esasların dikkate alınmasına,

4) Bu Kararın yayımı tarihinden sonra 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca akaryakıt girdisinin nev’ine uygulanan ÖTV’de değişim meydana gelmesi halinde; yapılacak

hesaplamalara esas olarak, anılan Bakanlar Kurulu Kararının yeniden uygulanmaya başladığı tarihten önce ihale edilen işlerde bu uygulamanın başladığı tarihe, söz konusu tarihten sonra ihale edilen işlerde ise ihale tarihine ait ilgili TÜİK endekslerinin ve akaryakıt bayi satış fiyatlarının dikkate alınmasına," karar verilmiştir.

Bahsedilen hükümlerden anlaşılabacağı üzere, sözleşme konusu iş kapsamında ağırlıklı olarak kullanılan akaryakıt türüne uygulanan ÖTV'de değişiklik meydana gelmesi ve bu değişikliğin bayi satış fiyatlarında artış veya azalış meydana getirmesi durumunda, bu değişiklikten kaynaklanan fiyat farkının Kamu İhale Kurulunun 2019/DK.D-48 numaralı Kararı çerçevesinde kesilmesi, yapılan hesaplama sonucunda artı değer bulunması halinde ise herhangi bir işlem tesis edilmemesi gerekmektedir.

Ancak, söz konusu yapım işinde fiyat farkının anılan KİK Kararı dikkate alınmadan hesaplanması sonucu kamu zararı oluşmuştur.

Bu itibarla, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen ... TL kamu zararının; Harcama Yetkilisi ... ile Gerçekleştirme Görevlileri ...'a müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile birlikte ödettirilmesine,

Anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy çokluğuyla karar verildi.

Karşı Oy Gerekçesi:

Başkan ... ve Üye ...'ın karşı oy gerekçesi:

17.05.2018 tarihli ve 30424 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda;

17/05/2018 tarihi itibarıyla bu Karar eki listedeki malların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca ilan edilen akaryakıt bayi satış fiyatlarına esas alınan yurtiçi rafineri çıkış fiyatlarında, bu tarihten itibaren, uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelecek artış durumunda, söz konusu malların tabi olduğu özel tüketim vergisi tutarları, gerçekleşen artış tutarı kadar azalış yapılmak suretiyle; uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelecek azalış durumunda söz konusu malların tabi olduğu özel tüketim vergisi tutarları, 17/05/2018 tarihinde uygulanan özel tüketim vergisi tutarlarını geçmeyecek şekilde uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bakanlar Kurulu Kararı 17.05.2018 tarihinde yayımlanmasına rağmen ÖTV fiyat farkının nasıl hesap edileceği 20.02.2019 tarihli ve 2019/DK.D-48 numaralı Kamu İhale Kurulu Kararı ile belirlenmiştir. Anılan Kamu İhale Kurulu Kararı 20.02.2019 tarihinde yayımlandığı ve yapım işi ise bu tarihten önce ... tarihinde bitirildiğinden söz konusu Kamu İhale Kurulu Kararı bu işte uygulanamaz.

Bu itibarla, sorguda kamu zararı olduğu iddia edilen ... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına karar verilmesi gerekir.